

LIT8 Βυζαντινή λογοτεχνία II: Κωνσταντινούπολη, η «Βασίλισσα των Πόλεων» στην λογοτεχνία (7 ECTS)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	LIT8	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ II: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ, Η «ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ» ΣΤΗΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και τάξεις ανάγνωσης κειμένων	3	7	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θ' αντιλαμβάνονται την Κωνσταντινούπολη μέσα στο ιστορικό της πλαίσιο (γεωγραφικό, πολιτικό, κοινωνικό, πολιτιστικό). • Θα έχουν αποκτήσει μια εποπτεία της βυζαντινής γραμματείας και θα είναι σε θέση ν' αναγνωρίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά των γραμματειακών ειδών. • Θα έχουν μελετήσει κοινωνικά ζητήματα και θέματα φύλου στο Βυζάντιο • Θα μπορούν ν' αναγνωρίζουν και ν' αντιλαμβάνονται τα διάφορα γραμματειακά είδη ως πηγές της ιστορίας και της αρχαιολογίας και να αξιολογούν αντικρουόμενες αναφορές των γεγονότων από διαφορετικές πηγές. • Θα είναι εξοικειωμένοι/ες με μεθόδους αναζήτησης, ανάλυσης και σύνθεσης ιστορικών

πληροφοριών μέσω των πηγών.

- Θα βελτιώσουν περαιτέρω την ικανότητα ανάγνωσης, κατανόησης και ανάλυσης πρωτογενών πηγών στα Ελληνικά.
- Αντιλαμβάνονται το γραμματισμό ως μια κοινωνική πρακτική, τοποθετημένη σε ιδιαίτερες περιστάσεις επικοινωνίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Ομαδική εργασία

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διάρθρωση του μαθήματος είναι θεματική. Εκτός της γενικής θεώρησης κάθε θεματικής ενότητας, θα μελετώνται σχετικά κείμενα, τα οποία θα περιλαμβάνουν ιστορικές και επίσημες πηγές (ιστοριογραφία, τυπικά κτλ.), όσο και περισσότερο προσιτά και καθημερινά κείμενα (επιστολές, χρονικά, βίους αγίων, δημώδη ποίηση κτλ.). Οι θεματικές ενότητες που θα καλυφθούν είναι:

- Εισαγωγή: πόλεις και ύπαιθρος στην ύστερη αρχαιότητα και το χτίσιμο της Κωνσταντινούπολης.
- Τελετές και γιορτές: τα Εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης και η κηδεία του Μεγάλου Κωνσταντίνου.
- Η αρχαιολογία της Κωνσταντινούπολης: χωροταξία, υποδομές, κτήρια και πόροι.
- Οικονομία και εμπόριο: τα μαγαζιά της Πόλης, εισαγωγής, εξαγωγές, βιομηχανική κατασκοπεία και ο Δρόμος του Μεταξιού.
- Ο πολιτισμός και η τέχνη του Βυζαντίου.
- Θρίαμβοι και εξεγέρσεις: τα πλήθη της πρωτεύουσας.
- Θρησκευτική ζωή: μονές και αστικοί άγιοι, πηγή φόβου και κωμωδίας.
- Εκπαίδευση: σχολεία, δάσκαλοι και (όχι και τόσο) επιμελείς μαθητές.
- Καθημερινή ζωή: μαλώνοντας με τους γείτονες και πηγαίνοντας στον Ιππόδρομο.
- Οι γυναίκες στην πρωτεύουσα.
- Η ζωή στην Αυλή.
- Τι λέει ο καιρός; Φυσικές καταστροφές.
- Το τέλος (ή μήπως όχι): η πολιορκία και άλωση της «Πόλεως των Πόλεων». Και η επόμενη μέρα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																			
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>																			
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="647 483 973 542">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="986 483 1310 542">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="647 551 979 577">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="986 551 1310 577">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 586 979 645">Τάξεις ανάγνωσης κειμένων</td> <td data-bbox="986 586 1310 645">13</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 654 979 712">Έρευνα και μελέτη στο σπίτι</td> <td data-bbox="986 654 1310 712">75</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 721 979 779">Εκπόνηση ομαδικού project</td> <td data-bbox="986 721 1310 779">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 788 979 815">Εβδομαδιαίες εργασίες</td> <td data-bbox="986 788 1310 815">11</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 824 979 851"></td> <td data-bbox="986 824 1310 851"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 860 979 887"></td> <td data-bbox="986 860 1310 887"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 891 979 909">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="986 891 1310 909">175</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Τάξεις ανάγνωσης κειμένων	13	Έρευνα και μελέτη στο σπίτι	75	Εκπόνηση ομαδικού project	50	Εβδομαδιαίες εργασίες	11					Σύνολο Μαθήματος	175	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
Διαλέξεις	26																			
Τάξεις ανάγνωσης κειμένων	13																			
Έρευνα και μελέτη στο σπίτι	75																			
Εκπόνηση ομαδικού project	50																			
Εβδομαδιαίες εργασίες	11																			
Σύνολο Μαθήματος	175																			
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαμορφωτική</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πρόοδος: 30% - Εργασία μέσα στην τάξη και συμμετοχή: 30% - Εκπόνηση project και παρουσίαση: 40% 																			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Bassett, S. (Ed.). <i>The Cambridge Companion to Constantinople</i> (Cambridge Companions to the Ancient World). Cambridge: Cambridge University Press. (2022). doi:10.1017/9781108632614 2. Bassett, Sarah Guberti. "The Antiquities in the Hippodrome of Constantinople," <i>Dumbarton Oaks Papers</i>, Vol. 45 (1991): 87-96. 3. Berger, Albrecht. "Streets and Public Spaces in Constantinople." <i>Dumbarton Oaks Papers</i>, Vol. 54 (2000): 161-172. 4. Crow, James. "The Infrastructure of a Great City: Earth, Walls and Water in Late Antiquity Constantinople," in Lavan, Luke; Zanini, Enrico; Sarantis, Alexander, <i>Technology in Transition: A.D. 300–650</i>, BRILL: 2008, 251–285. 5. Gregory, Timothy E. <i>A History of Byzantium</i>. Blackwell History of the Ancient World. Oxford: Blackwell Publishing, 2005. 6. Haldon, John. <i>Warfare, State, and Society in the Byzantine World: 565-1204</i>. Warfare and History. London: University College London Press, 1999. 7. Jeffreys, E., J. F. Haldon, R. Cormack eds., <i>The Oxford Handbook of Byzantine Studies</i>, Oxford-New York, 2008. 8. Maas, Michael ed. <i>The Cambridge Companion to the Age of Justinian</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2005.
--

9. Magdalino, Paul. "*Medieval Constantinople: Built Environment and Urban Development*," in *The Economic History of Byzantium: From the Seventh through the Fifteenth Century*, Washington, D.C. Dumbarton Oaks, 2002, : 529-537.
10. Maguire, Henry ed. *Byzantine Court Culture from 829 to 1204*, Washington, D.C., 1997.
11. Mango, Cyril. "*The Development of Constantinople as an Urban Centre*," in *The Seventeenth International Byzantine Congress, Main Papers*. New Rochelle, N.Y., 1986, 117-136.
12. Shepard, J. *The Cambridge History of the Byzantine Empire c. 500-1492*, Cambridge, 2009.
13. Turnbull, Stephen. *The Walls of Constantinople, AD 324-1453*. Oxford: Osprey Publishing, 2004.